

Identifying The Components of Research Culture Development in Primary Schools¹

Parvin Razmjooei², Reza Zarei^{3*}, Nader Shahamat⁴, Moslem Salehi⁵

پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۰۵/۰۴

دریافت مقاله: ۱۴۰۰/۱۱/۰۲

Accepted Date: 2022/07/26

Received Date: 2022/01/22

Abstract

Research in education is the only tool that is used to improve and make useful changes in the quality of education programs and functions. Paying attention to research and the value and status of the culture of research and its development and questioning is a basic slogan in education and the training of teachers and students who are researchers and seekers is the most important mission of education. "Research culture" includes interdisciplinary values and ideas, as well as an environment where researchers can flourish as people with research capacities. The culture of research and innovation develops in a society where the educational and cultural system provides a suitable background for it. The result of continuous scientific and research activities makes the society gain knowledge, dynamism and efficiency. Due to the course of change and evolution of social developments, the education organization is one of the important and effective organizations and has a special sensitivity. In the meantime, the school as a small and vital complex is considered one of the most important social, educational and educational institutions and the main pillar of education and the most important indicator of the performance of the education organization. Teachers play an important and bold role in the success of research culture among students. They have an important and sensitive role that their

1. This article is taken from a doctoral dissertation entitled Designing and Validating the Organizational Research Culture Development Model in Elementary Teachers.

2. Ph.D. Student in Educational Management, Marvdasht Branch, Islamic Azad University, Marvdasht, Iran.

3. Assistant Professor Department of Educational Management, Marvdasht Branch, Islamic Azad University, Marvdasht, Iran.

* Corresponding Author:

Email: zareireza955@gmail.com

4. Assistant Professor Department of Educational Management, Marvdasht Branch, Islamic Azad University, Marvdasht, Iran.

5. Assistant Professor Department of Educational Management, Marvdasht Branch, Islamic Azad University, Marvdasht, Iran.

performance can affect the personal and social life of students, therefore they should be fully aware of their duties as educational facilitators. Nalla & Nalla(2016) and Pupilampu, (2021) have pointed out the leadership style, institutional support, ability to defend or express, present, discuss, and defend their work to peers, guide, writing skills, labs, time management, collaborative working skills, confidence levels and increased tolerance for frustration. The organization of education and training has not been able to present a clear strategy for the foundation and development of the research culture despite having a huge human force. This has always caused challenges such as the lack of up-to-date activities of schools and the failure to meet the deep needs of the society, the passivity of teachers and students in the 21st century, the weakening of the feeling of the need for progress in the young generation, the weakening of the culture of reading books, the weakening of the spirit of questioning, non-blossoming of potential talents and non-fertility of critical thinking , reduction of doubt to addicted beliefs, elitism, poverty and scientific stagnation, lack of scientific and logical movement in dealing with problems and attitude and emotional dealing with criticism. The study of the conducted research shows that the lack of a comprehensive policy based on systematic studies, the failure to use efficient human resources in research, the predominance of the memory-oriented approach over the research-oriented approach, the weakness of the content of textbooks, the weakness of the necessary motivations in researchers and project managers, the inconsistency of organizations in the matter of research, the lack of budget and the existence of administrative bureaucracy in order to spend the approved budget, the lack of necessary communication between educational research organizations and higher organizations, the lack of information centers and the lack of application of research results in decision-making , the involvement of politics and religion in research are among the challenges and problems of research in education. In the current research, based on the primary themes obtained, five individual, organizational, extra-organizational, programmatic and informational factors have influenced the development of research culture. The study method was qualitative with a exploratory approach and potential participants included teachers and experts in the field of research of the Education Organization of Fars Province who were selected using the purposive sampling. The sample size according to the adequacy criterion of the number of participants based on theoretical saturation reached 14 people. Qualitative data collection tool Semi-structured interview research was selected and data analysis was performed based on content analysis. To validate the data,

methods of feedback to participants, researcher review and stance, and alignment with scientific sources were used. The reliability of the findings was assessed using the opinions of the members of the steering committee, including experts from primary schools, as well as the dissertation committee. Findings showed that from the perspective of primary school teachers and experts, 5 main factors (individual, organizational, extra-organizational, Programmatic, informational) and 15 components will lead to the development of research culture in primary school. Also, the four components of self-growth, school curriculum, empowerment and freedom of action were of higher importance. The meaning of individual factors in education and research is self-esteem and interest and readiness to change, attitude, knowledge and research literacy and having some psychological components such as necessary and sufficient abilities and skills, the ability to understand the issues around problem solving and having spirit doing team work. Organizational factors refer to the impact of policy in education such as the lack of importance to research and the researcher, the lack of application of research findings in society's policies and the lack of use of researchers' opinions in policy-making teams. Extra-organizational factors refer to economic and credit issues, political components (applying the opinions of pressure groups on the process of classroom education, lack of freedom of expression and freedom after scientific expression, relationship orientation in the appointment of managers, filtering of some sites related to the keywords of the research title, the lack of feeling of job security) and legal issues. Programmatic factors refer to problems such as memorization approach, non-applicable content of textbooks, and inactive text books content. Information factors refer to the weakness of the information system and the lack of promotion of research culture due to the lack of proper communication space. According to what has been said, in the development of research culture, the role of teachers is very important and without accepting the role of research in school by teachers, solving and improving structural and interventional problems and fundamentally changing the educational approach, education and training will not be successful in practice. The development of this culture will not be achieved.

Keywords: Research, Self-growth, Development, Curriculum, Research culture.

شناسایی مؤلفه‌های توسعه فرهنگ پژوهش در مدارس ابتدایی^۱

پروین رزمجوئی^۲، رضا زارعی^{۳*}، نادر شهامت^۴، مسلم صالحی^۵

چکیده

پژوهش حاضر با هدف شناسایی مؤلفه‌های توسعه فرهنگ پژوهش سازمانی در معلمان دوره ابتدایی در سال ۱۳۹۹ انجام شد. روش مطالعه از نوع کیفی بوده و مشارکت‌کنندگان بالقوه شامل معلمان و صاحب‌نظران حوزه پژوهش سازمان آموزش و پرورش استان فارس بودند که با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. حجم نمونه با توجه به معیار کفایت تعداد مشارکت‌کنندگان بر مبنای اشباع نظری به ۱۴ نفر رسید. ابزار گردآوری داده‌های کیفی پژوهش مصاحبه نیمه ساختاریافته و تجزیه و تحلیل داده‌ها بر اساس تحلیل مضمون انجام شد. برای اعتباریابی داده‌ها از روش‌های بازخورد به مشارکت‌کنندگان، بازبینی و موضع‌گیری پژوهشگر و همسوسازی با منابع علمی استفاده گردید. اعتمادپذیری یافته‌ها با استفاده از نظرات اعضای کمیته راهنما شامل کارشناسان مدارس ابتدایی و همچنین کمیته رساله انجام شد. یافته‌ها نشان داد که از دیدگاه معلمان و صاحب‌نظران مدارس ابتدایی، تعداد ۵ عامل اصلی و ۱۵ مؤلفه موجب توسعه فرهنگ پژوهش در دوره ابتدایی خواهد شد. عوامل اصلی عبارت بودند از: عوامل فردی، عوامل سازمانی، عوامل فراسازمانی، عوامل برنامه‌ای و عوامل اطلاعاتی. همچنین چهار مؤلفه خودبالندگی، برنامه‌درسی مدارس، توانمندسازی و آزادی عمل از اهمیت بالاتری برخوردار بودند. نتایج این پژوهش می‌تواند دریچه‌های نوینی را برای توجه بنیادی به بالندگی معلمان و بسترسازی و توسعه پلکانی فرهنگ پژوهش در آموزش و پرورش و تغییرات مطلوب در بازنگری برنامه درسی از رویکرد آموزش‌محوری به پژوهش‌محوری بگشاید.

واژگان کلیدی: پژوهش، خود بالندگی، توسعه، برنامه درسی، فرهنگ پژوهش.

۱. این مقاله برگرفته از رساله دکتری با عنوان طراحی و اعتباریابی مدل توسعه فرهنگ پژوهش سازمانی در معلمان دوره ابتدایی می باشد.

۲. دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، واحد مرودشت، دانشگاه آزاد اسلامی، مرودشت، ایران.

۳. استادیار گروه مدیریت آموزشی، واحد مرودشت، دانشگاه آزاد اسلامی، مرودشت، ایران.

Email: zareireza955@gmail.com

*نویسند مسئول:

۴. استادیار گروه مدیریت آموزشی، واحد مرودشت، دانشگاه آزاد اسلامی، مرودشت، ایران.

۵. استادیار گروه مدیریت آموزشی، واحد مرودشت، دانشگاه آزاد اسلامی، مرودشت، ایران.

مقدمه

امروزه و به ویژه از دو دهه گذشته، حوزه آموزشی به دلیل احاطه شدن در محیطی پویا و تلاش به دستیابی توسعه پایدار، با چالش‌های متعددی چون توسعه سریع فناوری‌های نوین، رقابت‌پذیری، گسترش دانش و افزایش تقاضای پژوهش‌های علمی و ... روبرو شده است. این چالش‌ها مؤسسات آموزشی را ناچار به سازگاری با ماهیت متغیر محیط آموزشی در سراسر جهان کرده است (Amin, & Amin, 2022). در این میان، فعالیت‌ها و برون‌دادهای پژوهشی یکی از معیارهای توسعه متوازن و پایدار سازمان‌های پویاست. این امر مستلزم بسترسازی و نهادینه شدن فرهنگ پژوهش در نهادهای اجتماعی به ویژه سازمان‌های آموزشی است (Dewey, Evers, & Schuchardt, 2022).

بسترسازی و ساخت زیر بنای پژوهشی کشور از مدارس آغاز می‌شود. در واقع مدرسه جایی است که در آن دانش‌آموزان برای آموزش و یادگیری حضور پیدا کرده‌اند، اینطور اندیشیده می‌شود که مدرسه یک پژوهشگاه و یک کارخانه فکر است که در آن پژوهشگرانی به تعداد معلمان و سایر کارکنان و فراگیران و حتی والدین در آن برای انجام پژوهش و توسعه یادگیری حضور دارند. در این رویکرد، مدرسه یک سازمان پویا و یادگیرنده است (Willson, 2019). به نظر می‌رسد که این امر مهم در ابتدا و پایه و زیربنای دوره آموزشی یعنی مقطع ابتدایی صورت گیرد. چرا که پژوهش در این دوره زیر بنای تفکرات منطقی و یادگیری پژوهش محور خواهد بود و اگر دانش‌آموزان از سنین کودکی به تفکر و نگاه منطقی، خو بگیرند در آینده بسیاری از مشکلات آموزشی مرتفع خواهد شد (Salighedar & Fatemi, 2018). تقویت پژوهش از این دوران می‌تواند بنیانی برای حرکت قوی‌تر در دوران آموزشی متوسطه و همچنین دوره دانشجویی باشد. به تدریج ارزش باور و فرهنگ پژوهندگی بیش از پیش آشکار می‌گردد و یقیناً بدون رواج فرهنگ پژوهش در بین دانش‌آموزان و معلمان، تولید اندیشه لازم برای برنامه‌ریزی و ساماندهی توسعه جامعه تحقق نخواهد یافت (Scherrer, 2019).

اما فرهنگ پژوهش بین معلمان به عنوان یکی از وظایف اصلی آنها، بنا بر ماهیت آن نسبت به آموزش دانش و تدریس فعال کمتر مورد توجه قرار گرفته است. امروزه بار مسئولیت سنگین گسترش فرهنگ پژوهش و نوآوری در جامعه بر دوش معلمان است و در آستانه قرن بیست و یکم، تمایل به پژوهش در عمل بیشتر شده است. این تمایل ره به جایی نخواهد برد، اگر در جامعه آموزش و پرورش از آن استقبال شایان به عمل نیاید. این سازمان به عنوان یکی از ساختارهای علمی- فرهنگی و آموزشی علیرغم برخورداری از نیروی عظیم انسانی تاکنون نتوانسته است راهبرد روشنی برای بسترسازی و توسعه فرهنگ پژوهش ارائه کند و این امر سبب شده همواره با چالش‌هایی مانند به روز نبودن فعالیت‌های مدارس و عدم تامین نیازهای عمقی جامعه، انفعال معلمان و دانش‌آموزان در قرن بیست و یکم، تضعیف احساس نیاز به پیشرفت در نسل جوان،

کمرنگ شدن فرهنگ کتاب خوانی، تضعیف روحیه پرسشگری و پی پاسخ نرفتن و بی‌جواب ماندن بسیاری پرسش‌ها؛ شکوفا نشدن استعدادهاى بالقوه و عدم باروری تفکر انتقادی و کاهش شک به باورهای پوسیده، نخبه‌گریزی؛ مشکل اصلی نهادینه نشدن پژوهشگری در دانش‌آموزان، فقر و جاماندگی علمی، فقدان حرکت علمی و منطقی در برخورد با مشکلات و برخورد نگرشی و احساسی با انتقادات روبرو گردند (Fazlollahi Ghomshi, Nowroozi & Maleki Tavana, 2014).

از یک سو در جامعه رو به توسعه‌ی ایران، ضرورت انجام فعالیت‌های پژوهشی در آموزش و پرورش به شدت احساس می‌شود و بدون انجام پژوهش امور آموزشی نیز از پویایی و نشاط لازم نیز برخوردار نخواهد بود. از سویی دیگر، یکی از اهداف سند چشم‌انداز ۲۰ ساله نظام جمهوری اسلامی، رسیدن ایران به قدرت برتر علمی منطقه با تکیه بر امکانات بالفعل و بالقوه در افق ۱۴۰۴ است. نظام آموزش و پرورش کشور ما در عمل آموزش‌مدار است و شاخص‌های پژوهش‌مدار و کارهای تحقیقاتی و عمل مبتنی بر علم در طول آموزش به ندرت انجام می‌گیرد. گزارش سالانه مطالعات و ارزیابی و بازدید از مدارس مشمول طرح تعالی نشان از ضعف کمی و کیفی شاخص «پژوهش و توسعه فرهنگ آن» دارد.

نقش پژوهش در آموزش و پرورش، مهم‌تر و ممتازتر از سایر مراکز و سازمان‌های دیگر است و این برجستگی به دلیل نقشی است که نظام‌های آموزشی به عهده دارند. نیاز به تغییر در شیوه‌های یاددهی-یادگیری و تغییر مسیر از "آموزش محوری" به "پژوهش محوری" بر مبنای پژوهش سبب می‌شود دانش‌آموز خود به دنبال کشف مجهولات رفته و معلم جز نقش هدایت‌گر و راهنما نداشته باشد (Shakibayi, Ghoorchiyan & Khalkhali, 2009). اما در میدان عمل، توسعه فرهنگ پژوهش با چالش‌ها و مشکلات متعددی چون فقدان خط مشی جامع مبنی بر مطالعات نظام‌یافته، نارسایی استفاده از نیروی انسانی کارآمد در امر پژوهش، ضعف انگیزه‌های لازم در پژوهشگران و مجریان طرح‌های پژوهشی، ناهماهنگی سازمان‌ها در امر پژوهش، کمبود بودجه و وجود بروکراسی اداری در جهت هزینه کردن بودجه مصوب، کمبود ارتباطات لازم بین سازمان‌های پژوهشی آموزش و پرورش و سازمان‌های عالی، کمبود مراکز اطلاع‌رسانی و عدم کاربرد نتایج پژوهش در تصمیم‌گیری‌ها روبروست (Rezvaninasab, Bahadori & Ganjeh, 2017).

پژوهشگران متعددی پیرامون اهمیت پژوهش‌محور بودن مدارس، عوامل مؤثر، چالش‌ها و موانع توسعه آن مطالعه نموده‌اند از جمله:

پژوهشگر	سال ارائه	یافته‌ها (مؤلفه‌ها، چالش‌ها و راهکارهای توسعه فرهنگ پژوهش)
Raza, Chaudhry, Ali, Amin & Rafeeq	2022	عدم تخصیص زمان و مدیریت آن، عدم انتشار یافته‌ها و عدم دریافت کمک هزینه محدودیت‌های عمده‌ای بودند که بر فرهنگ پژوهشی تأثیر منفی گذاشت.
Riedel, Geßner, Seegebrecht, Ayon, Chowdhury, Engbert & Lucke	2022	ایجاد ساختارهای سازمانی در حمایت از پژوهشگران، اشتراک یافته‌ها و ایجاد پایگاه‌های اطلاعاتی خاص عناوین پژوهشی، توانمندسازی در جهت بهبود درک اطلاعات، شناسایی یافته‌ها به عنوان دستاوردهای علمی، ارائه پاداش و حمایت سازمانی پژوهشگران
Puplampu	2021	سبک رهبری، حمایت نهادی و ارزش‌های مرتبط تأثیرات قابل‌توجهی بر خروجی پژوهش دارد.
Joram, Gabriele & Walton	2020	پشتیبانی، میزان تحمل خطرپذیری شکست، تصمیم‌گیری، برخورداری از آزادی عمل در استفاده از رویکردها، حس احترام و ارزش به جایگاه معلمی و پژوهش و کار تیمی و مشارکتی
Sabri	2019	آمادگی استراتژیک (سرمایه انسانی، سرمایه اطلاعاتی و سرمایه سازمانی) دانش کافی، ارتباط مشارکتی، بینش عملی، مهارت تصمیم‌گیری
Zarei	2019	موانع مدیریتی آگاه‌سازی و دانشی. موانع حمایتی، انگیزشی و بودجه‌ای
Saedi	2019	چالش‌ها: عوامل فردی، اجتماعی، اقتصادی، سازمانی و آموزشی، فقدان امکانات لازم و کافی، فقدان آموزش ضمن خدمت و فقدان آگاهی معلمان. راهکارها: فراهم کردن زیرساخت‌ها، افزایش انگیزه و کار تیمی و آموزش ضمن خدمت
Slade, Philip & Morris	2018	مؤلفه‌های توسعه: سه عامل اساسی سیستمی، سازمانی و فردی
Sirilla & Dansirisuk	2016	ارتقای شایستگی‌های پژوهشی معلمان در سه حیطه نگرشی، مهارتی و دانشی، تدریس مشارکتی، ارتباطات موثر با فراگیران و دیگر افراد مدرسه و مدیریت کلاس از نوع ترویج محیط یادگیری پژوهش محور.
Rezvaninasab, Bahadori & Ganjeh	2016	فقدان خط مشی جامع مبنی بر مطالعات نظام‌یافته، نارسایی استفاده از نیروی انسانی کارآمد در امر پژوهش، ضعف انگیزه‌های لازم در پژوهشگران و مجریان طرح‌های پژوهشی، ناهماهنگی سازمان‌ها در امر پژوهش، کمبود بودجه، وجود بروکراسی اداری در هزینه کردن بودجه مصوب، کمبود ارتباط لازم بین سازمان‌های پژوهشی آموزش و پرورش و آموزش عالی، کمبود مراکز اطلاع-رسانی و عدم کاربرد نتایج پژوهش در تصمیم‌گیری‌ها
Pickton	2016	موانع: عوامل سازمانی، مالی و مهارت‌های فردی
Nalla & Nalla	2016	مؤلفه‌های توسعه: توانایی بحث، بیان و دفاع از پژوهش، مهارت‌های نوشتاری، مهارت‌های آزمایشگاهی، مدیریت زمان، مهارت‌های خوانداری، مهارت کار مشارکتی، میزان اعتماد به نفس، میزان بردباری و مقاومت، میزان تحمل ناامیدی و شکست‌ها، میزان آشنایی با نظریه‌های مرتبط با پژوهش، درک

		ماهیت موضوع، میزان علاقه و انگیزه یادگیری
Sabirova & Zakirova	2015	موانع: عوامل آموزشی و برنامه درسی
Kiatkheeree	2014	تمرکز بر علوم و فناوری و چاپ و نشر آثار پژوهشی و سیاست‌های دولت در راستای تمرکز بر علم و فناوری و چاپ و انتشار آثار پژوهشی و همچنین تولید و پشتیبانی پژوهشی در دانشگاه‌ها
Fazlollahi et al	2014	نقش بازدارندگی عوامل فرهنگی، عوامل اداری- ساختاری، ارائه خدمات پژوهشی، عوامل فردی و عوامل انگیزشی. پایین بودن روحیه فعالیت‌های گروهی، نهادینه نشدن فرهنگ پژوهش در بین فرهنگیان و اهمیت ندادن مسئولان به پژوهش‌های فرهنگیان. راهکارهای برون رفت: اختصاص بخشی از وظایف آموزشی معلمان به پژوهش و رسیدگی به وضعیت معیشتی آن‌ها
Mohamadi Shirkooh	2013	موانع: عوامل سازمانی، عوامل اجتماعی و فرهنگی و عوامل شخصی که عوامل سازمانی بیشترین اولویت و عوامل شخصی و سپس عوامل اجتماعی و فرهنگی در اولویت‌های بعدی است.
Koksal & Razi	2011	چالش: ضعف در چارچوب‌بندی پژوهش راهکارها: انجام پژوهش توسط خود معلمان، ترغیب مدیران، باور به جزئی از شغل بودن، دسترسی به کتاب‌ها و مقالات پژوهشی، فرصت یادگیری و بروزرسانی اطلاعات پژوهشی، گفتمان پژوهشی، حمایت مدیران در جهت شرکت در همایش‌ها، برخورداری از زمان و مکان پژوهشی
Evans	2007	نقش تاثیرگذار رهبران در حمایت و ایجاد فضای امن و جو پژوهشی، توجه به شرایط و موقعیت‌های فردی و اجتماعی، ترغیب پژوهش‌گران به انجام کار مشارکتی، حمایت‌های مالی، احترام به ایده‌ها و پیشنهادات پژوهشی و ایجاد شبکه‌های هوشمند داخلی و خارجی

بنابر نتایج بدست آمده از مطالعات انجام شده، پژوهش و تحقیق در آموزش و پرورش تنها ابزاری است که برای بهسازی و ایجاد تغییرات مفید در کیفیت برنامه‌ها و عملکردهای آموزش و پرورش به کار گرفته می‌شود. بنا برآنچه بیان شد، در توسعه فرهنگ پژوهش، نقش معلمان از اهمیت بسزایی برخوردار است و بدون پذیرش نقش پژوهش در مدرسه از طرف معلمان، آموزش و پرورش در عمل به موفقیتی در توسعه این فرهنگ دست نخواهد یافت.

هدف پژوهش

هدف پژوهش حاضر شناسایی مؤلفه‌های توسعه فرهنگ پژوهش سازمانی در معلمان دوره ابتدایی است.

روش پژوهش

این پژوهش با هدف شناسایی مؤلفه‌های توسعه فرهنگ پژوهش سازمانی در معلمان دوره ابتدایی انجام شد که به لحاظ هدف از نوع پژوهش‌های کاربردی و به لحاظ ماهیت و روش به شیوه کیفی با رویکرد اکتشافی انجام شده است.

جامعه، نمونه و روش نمونه‌گیری

در پژوهش حاضر مشارکت‌کنندگان شامل شش نفر از اساتید دانشگاه و هشت نفر از معلمان پژوهنده برتر سازمان آموزش و پرورش استان فارس در سال ۱۳۹۹ به شیوه نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. معیار کفایت تعداد مشارکت‌کنندگان اشباع نظری بود. حجم نمونه به ۱۴ نفر رسید. ابزار گردآوری داده‌های کیفی پژوهش مصاحبه نیمه ساختاریافته و تجزیه و تحلیل داده‌ها بر اساس تحلیل مضمون انجام و روایی صوری و محتوایی آن توسط کارشناسان و صاحب‌نظران حوزه آموزش و پرورش تایید گردید. یافته‌های به دست آمده از مشارکت‌کنندگان بدون نام مشارکت‌کننده طبقه‌بندی و با تخصیص کد، نشان‌دار گردید. اهمیت و هدف پژوهش برای مشارکت‌کنندگان تشریح و مصاحبه‌های انجام شده با زمان سی الی چهل دقیقه، با کسب اجازه از آنان ضبط گردید.

روش اجرا

ابتدا با کسب اجازه کتبی از سازمان آموزش و پرورش و مراجعه به پژوهشکده معلم، اسامی دوازده معلم پژوهنده دارای رتبه استانی و کشوری اخذ و با هشت نفر از آنان و همچنین با حضور در دفاتر کار شش استاد دانشگاه، با تعیین وقت قبلی مصاحبه انجام و ضبط گردید. پس از خواندن دقیق متن مصاحبه‌های انجام شده، پاره‌گفتارهای مهم آن استخراج و توسط محقق به کدهای اولیه تبدیل گردید. سپس با دسته‌بندی کدهای اولیه، مضامین پایه استخراج و در ادامه با انتزاعی کردن دسته‌بندی‌ها، مضامین سازمان دهنده و مضمون فراگیر شکل گرفت. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها با رویکرد تحلیل تفسیری و به روش تحلیل مضمون و برای اعتباریابی داده‌ها از روش‌های بازخورد به مشارکت‌کنندگان، بازبینی و موضع‌گیری پژوهشگر و همسوسازی با منابع علمی استفاده گردید. اعتمادپذیری یافته‌ها نیز با استفاده از نظرات اعضای کمیته راهنما شامل کارشناسان خبره مدارس ابتدایی و همچنین کمیته رساله انجام شد.

جدول ۲- تعداد و گروه نمونه

تعداد	مشارکت‌کنندگان
۷	معلم پژوهنده دارای رتبه کشوری
۱	معلم پژوهنده دارای رتبه استانی
۲	استاد دانشگاه شیراز
۲	استاد دانشگاه فرهنگیان
۲	استاد دانشگاه مرویشت

یافته‌ها

سؤال کیفی، مؤلفه‌های توسعه فرهنگ پژوهش در معلمان دوره ابتدایی چیست؟ در گام نخست، از متن مصاحبه‌های مشارکت‌کنندگان در مصاحبه نیمه ساختار یافته، تعداد ۱۲۶ نقل‌قول پیرامون توسعه فرهنگ پژوهش استخراج و براساس درک پژوهشگر از آنها کدگذاری شدند. با مرتب کردن کدهای اولیه بر اساس مشابهت‌های معنایی، دسته‌بندی به پایین‌ترین سطح مضمون (مضامین پایه) انجام گرفت. نتایج حاصل در این گام در جدول شماره سه مشاهده می‌گردد.

جدول ۳- مضامین استخراج شده از مصاحبه‌های باز با مشارکت‌کنندگان مربوط به توسعه فرهنگ پژوهش

مضامین پایه	کدهای اولیه	ردیف
خود بالندگی	علاقه به یادگیری و ارتقا دانش	۱
	روحیه پژوهشگری و علاقه به حل مشکلات کلاس و مدرسه	۲
	علاقه و انگیزه معلمان در انجام فعالیت‌های پژوهشی	۳
	تمایل به پیشرفت و رشد کلاس خود	۴
	باور به ارزش کار پژوهشی	۵
	آمدگی و علاقه به انجام تغییر	۶
سواد پژوهشی	آشنایی نسبی در استفاده از روش‌های آماری و تجزیه و تحلیل اطلاعات	۷
	عدم استفاده دائمی روش‌های زود بازخورد در حل مشکلات کلاس	۸
	توانایی استفاده از یافته‌های پژوهشی در حل مسائل کلاس	۹
	برخوردارگی از تفکر انتقادی و خلاقیت	۱۰
	آشنایی نسبی با زبان بین‌المللی	۱۱
	برخوردارگی از توانایی‌های ارتباطی، آزمایشگاهی و فنی	۱۲
	توانایی درک مسائل پیرامون خود و مسأله‌یابی	۱۳
	توانایی مستندسازی صحیح فعالیت‌های پژوهشی	۱۴
مؤلفه‌های روان‌شناختی	اعتماد به نفس و صبر و حوصله در انجام فعالیت‌های پژوهشی	۱۵
	خودباوری و پایین نداشتن جایگاه معلمان دوره ابتدایی	۱۶
	نگرش مثبت به دوره ابتدایی	۱۷
	توانایی بحث و ارائه دفاع از عملکرد خود	۱۸
	مدیریت استرس و تحمل فشار و شکست در مسیر پژوهش	۱۹
	روحیه انجام کار تیمی	۲۰
	توانایی ایجاد روحیه پرسشگری در دانش‌آموزان	۲۱
سیاست‌گذاری	ایجاد رشته‌های دانشگاهی پژوهش‌محوری	۲۲
	تصمیم‌گیری بر اساس یافته‌های پژوهشی	۲۳
	ایجاد چرخه صحیح آسیب‌شناسی و آسیب‌زدایی	۲۴

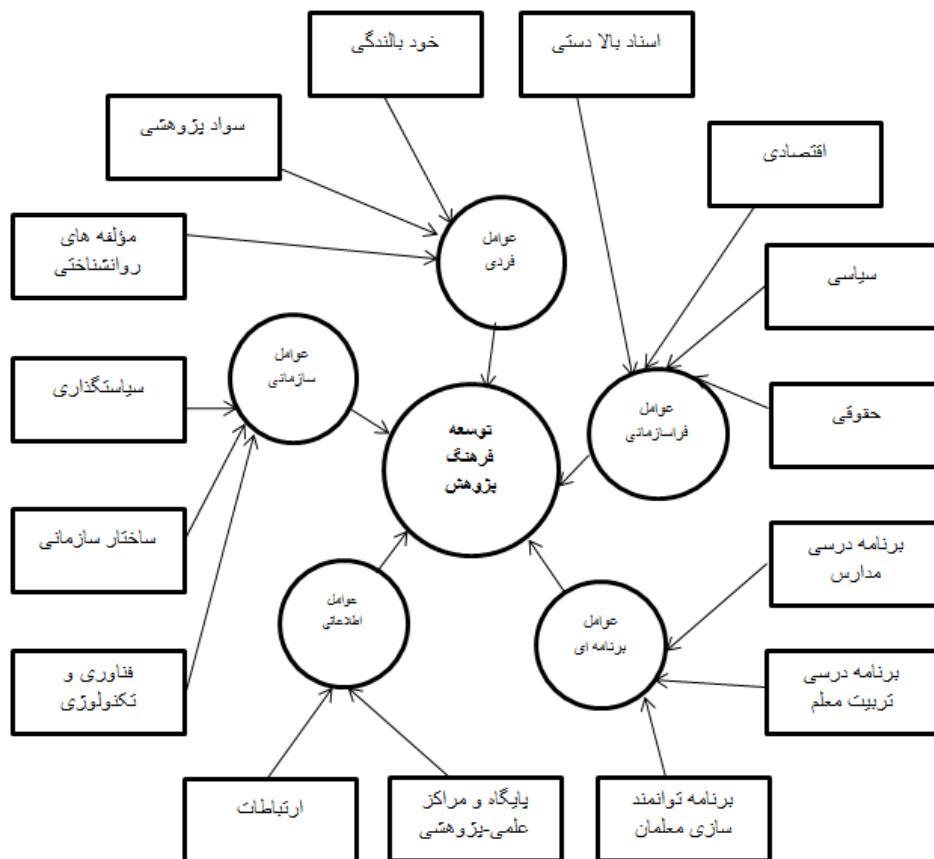
	استفاده از پژوهشگران در تیم‌های سیاست‌گذاری	۲۵
	چگونگی ارتباط بین یافته‌های پژوهشی و کلاس درس	۲۶
ساختار سازمانی	تمرکززدایی در روند کار امور پژوهشی	۲۷
	حذف قوانین دست و پاگیر در مسیر پژوهش	۲۸
	مشخص شدن جایگاه امور پژوهشی در ارزشیابی معلمان	۲۹
	جایگزینی تفکر پژوهشی به جای تفکر سازمانی در مدیران	۳۰
	لحاظ کردن امتیازات مناسب برای معلمان پژوهشگر در رتبه‌بندی	۳۱
	لحاظ کردن شایستگی‌های علمی و پژوهشی در انتخاب مدیران مدارس	۳۲
	لحاظ کردن امتیاز مناسب در مسیر شغلی و نقل و انتقالات معلمان	۳۳
	مشخص شدن جایگاه امور پژوهشی در ارتقا شغلی معلمان	۳۴
فناوری و تکنولوژی	وجود امکانات مناسب برای انجام فعالیت‌های پژوهشی	۳۵
	قابلیت مستندسازی در قالب‌های نوین	۳۶
	بانک اطلاعاتی جامع برای فعالیت‌ها و یافته‌های پژوهشی	۳۷
	زیرساخت‌های انعطاف‌پذیر و قابل به‌روزرسانی در مدارس	۳۸
	وجود نرم‌افزارها و برنامه‌های غنی‌سازی فعالیت‌های پژوهشی	۳۹
اسناد بالادستی	جایگاه فرهنگ پژوهش در صنعت تحول بنیادین آموزش و پرورش	۴۰
	جایگاه پژوهش مدارس در نقشه جامع علمی کشور	۴۱
	برنامه توسعه پنج ساله کشور برای مدارس	۴۲
	سیاست‌های کلان در مورد مدارس	۴۳
سیاسی	عدم اعمال نظرات گروه‌های فشار بر روند کار مدارس	۴۴
	عدم رابطه‌گرایی در انتصاب مدیران مدارس	۴۵
	عدم رابطه‌گرایی در استخدام معلمان	۴۶
	عدم استفاده از فیلترینگ در ارتباطات علمی - پژوهشی	۴۷
حقوقی	آزادی بیان و پس از بیان معلم پژوهشگر در طرح مسائل آموزش و پرورش	۴۸
	پذیرش جایگاه قانونی پژوهش از نگاه والدین و جامعه	۴۹
	امنیت شغلی برای انجام پژوهش در مسائل آموزش و پرورش	۵۰
	پای‌بندی به مالکیت معنوی معلمان پژوهشگر	۵۱
اقتصادی	جبران هزینه‌های انجام پژوهش معلمان	۵۲
	اعطای بودجه پژوهش به مدارس و پژوهشگران	۵۳
	مشخص بودن حق‌الزحمه پژوهشگران	۵۴
	منابع مالی مورد نیاز انجام پژوهش	۵۵
برنامه درسی مدارس	لحاظ کردن ساعت مطالعه و پژوهش در برنامه هفتگی مدارس	۵۶
	برگزاری درصدی از امتحانات دانش‌آموزان با رویکرد پژوهشی	۵۷
	کاهش فاصله آموزش و پژوهش در برنامه درسی	۵۸
	ترویج پژوهش‌های کاربردی به جای پژوهش‌های بنیادی در آموزش و پرورش	۵۹

	۶۰	ترکیب اصول تعلیم و تربیت با یافته‌های پژوهشی در تدوین کتب درسی
	۶۱	پررنگ شدن فعالیت‌های پژوهشی در کتب درسی
	۶۲	تدوین یک مجموعه مهارت‌ها و توانایی‌های پژوهشی مورد نیاز دانش‌آموزان و تدریس پلکانی در دوره‌های تحصیلی
برنامه درسی تربیت معلم	۶۳	افزایش واحدهای درسی پژوهش محور در برنامه تربیت معلم
	۶۴	غلبه رویکرد پژوهشی در تألیف کتب تربیت معلم
	۶۵	راه‌اندازی مدارس تجربی برای دانشجویان تربیت معلم
	۶۶	توجه به کارورزی و آموزش ارتباط پژوهش با محل کار
برنامه توانمندسازی معلمان	۶۷	برگزاری کارگاه‌های آموزشی پژوهش محور
	۶۸	برگزاری همایش‌های علمی و پژوهشی ویژه فرهنگیان
	۶۹	تدوین مجموعه مهارت‌ها و توانایی پژوهش معلمان و آموزش پلکانی
	۷۰	به کارگیری رابط پژوهشی متخصص در امور پژوهشی مدارس
پایگاه و مراکز علمی - پژوهشی	۷۱	وجود پایگاه ویژه فعالیت‌های پژوهشی مدارس
	۷۲	توسعه پژوهشکده معلم
ارتباطات	۷۳	توسعه ارتباط پژوهشکده‌های معلم با دانشگاه
	۷۴	اطلاع‌رسانی رسانه‌ها
	۷۵	توسعه ارتباط پژوهشکده‌های معلم با پژوهش‌سرای دانش‌آموزی

جدول ۴- جدول تحلیل مضامین سه گانه، مربوط به توسعه فرهنگ پژوهش سازمانی

ردیف	مضامین پایه	مضامین سازمان دهنده	مضمون فراگیر
۱	خودبالندگی	عوامل فردی	توسعه فرهنگ پژوهش سازمانی
۲	سواد پژوهشی		
۳	مؤلفه‌های روان‌شناختی		
۴	سیاست گذاری	عوامل سازمانی	
۵	ساختار سازمانی		
۶	فناوری و تکنولوژی		
۷	اسناد بالادستی	عوامل فراسازمانی	
۸	سیاسی		
۹	حقوقی		
۱۰	اقتصادی	عوامل برنامه‌ای	
۱۱	برنامه درسی مدارس		
۱۲	برنامه درسی تربیت معلم		
۱۳	برنامه توانمندسازی معلمان	عوامل اطلاعاتی	
۱۴	پایگاه و مراکز علمی - پژوهشی		
۱۵	ارتباطات		

بر اساس جدول مضامین سه‌گانه، مدل توسعه فرهنگ پژوهش سازمانی در معلمان دوره ابتدایی ارائه گردید.

شکل ۱. شبکه مضامین توسعه فرهنگ پژوهش سازمانی

با توجه به نتایج کدگذاری‌ها و تحلیل‌های انجام شده، مضامین سازمان دهنده‌ی مؤثر بر توسعه فرهنگ پژوهش که برگرفته از مضامین پایه‌ی دسته‌بندی شده مبتنی بر مفاهیم مشابه بودند با عنایت به نوع عوامل دخیل و مؤثر آن‌ها در پنج عامل فردی، سازمانی، فراسازمانی، برنامه‌ای و اطلاعاتی استخراج و نام‌گذاری گردیدند. در ادامه پس از ارائه پاره‌گفتارهای مشارکت‌کنندگان در جداول پنج‌الی نه به تشریح هر یک از این مضامین سازمان دهنده می‌پردازیم.

جدول ۵- تحلیل مضامین پایه عوامل فردی استخراج شده از مصاحبه با صاحب‌نظران

ردیف	پاره‌گفتارها	مضامین پایه	مضمون سازمان دهنده
۱	معلم آمادگی و انگیزش تغییر تفکر خود و کلاس را داشته باشد. (کد ۴)	خود بالندگی	عوامل فردی
۲	هر عملی که کلاس را به چالش بکشد و باعث پرسشگری و نقادی شود می‌تواند شروع یک پژوهش و یا خود پژوهش باشد. (کد ۶)		
۳	معلم و کارکنان محیط آموزشی باید به ارزش کار پژوهش کلاسی باور داشته باشند. (کد ۸)		
۴	تغییر و تقویت تفکر معلم از رویکرد آموزش‌محوری به پژوهش‌محوری اساس بسترسازی فرهنگ پژوهش است. (کد ۶)		
۵	اشتیاق به یادگیری و ارتقای دانش به شیوه عمل در پژوهش اساس توسعه فرهنگ پژوهش است. (کد ۳)		
۶	علاقه به حل مسائل آموزشی در سایه انجام پژوهش کلاسی اهمیت ویژه‌ای دارد. (کد ۱)		
۷	پژوهش باید در عمل اتفاق بیفتد. مهارت‌های دست‌ورزی پژوهش است و نیازی نیست پژوهش مکتوب و مستند گردد. (کد ۶)		
۸	بسترسازی و تقویت نگرش پژوهشی در ذهنیت معلم و به طور کلی در آموزش باید اتفاق بیفتد. (کد ۱۲)	سواد پژوهشی	
۹	بسیاری از معلمان با پژوهش آشنایی ندارند. اصلاً نمی‌دانند چگونه و از کجا باید شروع کنند. (کد ۷)		
۱۰	هنوز از روش‌های کلیشه‌ای و زود بازخورد در حل مسائل کلاس و مدرسه استفاده می‌شود. (کد ۱۲)		
۱۱	مهارت مساله‌یابی محیط آموزشی و توانایی درک آن گام‌های اولیه انجام پژوهش است. (کد ۹)		
۱۲	از تجارب همکاران استفاده شود و یافته‌های پژوهشی آنان را در حل مسائل مشابه به کار گیرد. (کد ۵)		
۱۳	از روحیه تفکر انتقادی برخوردار بوده و آن را در کلاس و محیط آموزشی خود پرورش دهد. (کد ۱۲)		
۱۴	از تجارب مفید آموزشی معلمان دیگر کشورها استفاده کند. با زبان پژوهش بین‌المللی آشنایی داشته باشد. (کد ۸)		
۱۵	از مهارت‌های ارتباطی، فنی و آزمایشگاهی در انجام پژوهش کلاسی برخوردار و آن را به کار گیرد. (کد ۸)		
۱۶	توانمندی تدوین، تنظیم و مستندسازی فعالیت‌های پژوهشی محیط آموزشی را داشته باشد. (کد ۷)	عوامل روانشناختی	
۱۷	پژوهش نیازمند صبر، حوصله و همچنین برخورداری کافی از اعتماد به نفس است. (کد ۳)		
۱۸	معلمان دوره ابتدایی به ارزش جایگاه دوره باور ندارند. برخی تصور نادرستی از این دوره به عنوان مقطع آموزشی سطح پایین یاد می‌کنند. (کد ۶)		
۱۹	باید توان دفاع از پژوهش و قدرت بحث در مورد موضوع پژوهش را دارا باشد. (کد ۵)		
۲۰	تحمل شکست در پژوهش مشکل است. برای مبتدیان باعث استرس می‌شود. (کد ۲)		
۲۱	باید روحیه و شرایط کار تیمی در معلم و مدرسه فراهم شود. (کد ۴)		
۲۲	پژوهش نیاز به ایجاد چالش در کلاس و ایجاد و افزایش روحیه پرسشگری دانش‌آموزان دارد (کد ۶)		

عوامل فردی

از دیدگاه مشارکت‌کنندگان، یکی از عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگ پژوهش، عوامل مربوط به شخص پژوهشگر است که از آن به عنوان عوامل فردی نام برده شده است. منظور از عوامل فردی در آموزش و پژوهش، خودبالندگی، علاقه و آمادگی انجام تغییر، نگرش، دانش و سواد پژوهشی و برخورداری از برخی مؤلفه‌های روانشناختی چون توانمندی‌ها و مهارت‌های لازم و کافی، توانایی درک مسائل پیرامون خود و مسئله‌یابی، برخورداری از روحیه انجام کار تیمی و مشارکتی و ... است. خودبالندگی و خودباوری به وسیله فرد آغاز می‌شود. (Key-Roberts, Halpin, & Brunner, 2012)، خودبالندگی را شامل کاهش نقاط ضعف و ارتقای مهارت‌ها و دانش و تجاربی می‌دانند که دستیابی به توسعه فردی را میسر می‌سازد. پیش زمینه نیل به تفکر خودباوری و خودبالندگی، احساس نیاز به تغییر موقعیت فعلی و دستیابی به اهداف پیش روست. آمادگی و انگیزش تغییر نیز اساس و بنیان یادگیری سازمانی و تغییر اندیشه و تفکر سازمانی است. در واقع، اگر افراد جامعه ارزشی برای پژوهش و پژوهشگر قائل نباشند، باور قلبی به پژوهش نداشته باشند و به طور کلی فرهنگ جامعه پژوهش‌محور نباشد، دانش‌آموزان هم رغبت و علاقه‌ای به انجام پژوهش نشان نمی‌دهند و حتی در انجام پژوهش‌های خود با مشکل مواجه می‌شوند (Daryapour, Dortaj, Abbaspour, Sadipour & Delavar, 2018). از این روست که می‌توان به اهمیت آمادگی فرد و سازمانی که در سودای تغییر رویکرد فعلی هستند، پی برد (Gelaidan, Al-Swidi & Mabkhot, 2018). تغییر نگرش فرد زمینه‌ساز پیشبرد اهداف و تغییر رویکرد آموزش‌محوری به پژوهش‌محوری است. دانش و سواد پژوهشی و آشنایی معلمان با چرایی و چگونگی تشخیص مسئله، شیوه انتقال دانسته‌ها و تجزیه و تحلیل در کنار نگرش پژوهشی و همچنین برخورداری از برخی ویژگی‌های فردی که مشارکت‌کنندگان از آن به عنوان مؤلفه‌های روانشناختی یاد کرده‌اند، از مؤلفه‌های اساسی صلاحیت پژوهشگری معلمان است. مسیر فرآیند انجام پژوهش، طولانی و گاهی خسته‌کننده است و صبر و تحمل زیادی می‌طلبد. پیمودن این مسیر نیازمند مدیریت استرس، مدیریت شکست احتمالی و تکرارپذیری روند انجام فعالیت است.

جدول ۶- تحلیل مضامین پایه عوامل سازمانی استخراج شده از مصاحبه با صاحب‌نظران

ردیف	پاره‌گفتارها	مضامین پایه	مضمون سازمان دهنده
۱	رشته‌های دانشگاهی پژوهش‌محوری ایجاد گردد. (کد ۷)	سیاست‌گذاری	عوامل سازمانی
۲	اگر پژوهشی انجام شود به یافته‌ها اهمیت داده شود و کاربردی شوند. (کد ۳)		
۳	سیاست‌گذاران آموزشی دلایل عدم اهمیت به پژوهش را آسیب‌شناسی و آسیب‌زدایی کنند. (کد ۶)		
۴	از پژوهشگران برتر در تیم‌های سیاست‌گذاری و تدوین کتب درسی استفاده کنند. (کد ۲)		
۵	معلم توانایی پیوند یافته‌های پژوهشی را با حل مسائل کلاسی داشته باشد. (کد ۱)		
۶	در مناطق کم برخوردار نیز به پژوهش اهمیت داده شود. (کد ۹)	ساختار سازمانی	
۷	راهبران آموزشی از پژوهش و روند آن آگاه باشند و در بازدهی‌های کلاسی بر پژوهش‌های انجام شده نظارت داشته باشند. (کد ۴)		
۸	جایگاه پژوهش در عملکرد معلمان مشخص شود. (کد ۱۱)		
۹	برخی امتیازات پژوهشی مانند امتیازات خاص تدریس پژوهی حذف یا سهل‌گیرانه‌تر شوند. (کد ۱۱)		
۱۰	در نظام آموزشی مناطق و به ویژه مدیران تفکر پژوهشی ایجاد و بر تفکر آموزشی غالب گردد. (کد ۶)		
۱۱	در طرح‌هایی چون رتبه‌بندی یا ارزشیابی عملکرد پژوهشی لحاظ گردد (کد ۸)		
۱۲	در انتخاب مدیران شایستگی پژوهشی لحاظ گردد. بسیاری از مدیران تفکر پژوهشی ندارند. (کد ۶)		
۱۳	در ارتقای شغلی معلمان عملکرد پژوهشی در نظر گرفته نمی‌شود (کد ۱۰)	فناوری و تکنولوژی	
۱۴	در بسیاری از مدارس امکانات اولیه انجام پژوهش یا وجود ندارد یا اجازه استفاده از آن مثل رایانه و اینترنت داده نمی‌شود. (کد ۱۲)		
۱۵	بسیاری از معلمان توانایی و مهارت کافی در استفاده از نرم افزارهای رایانه‌ای ندارند. (کد ۱۲)		
۱۶	بانک اطلاعاتی جامعی برای یافته‌های پژوهشی معلمان وجود ندارد. (کد ۱۱)		
۱۷	امکانات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری مدارس ضعیف و در حد پایین است. (کد ۹)		

عوامل سازمانی

از دیگر عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگ پژوهش از نگاه مشارکت‌کنندگان پژوهش حاضر، عوامل سازمانی است که در سه حیطه سیاست‌گذاری، ساختار سازمانی و فناوری و تکنولوژی مورد بحث قرار گرفته است. مشارکت‌کنندگان تاثیر سیاست‌گذاری در آموزش و پرورش را در ایجاد رشته‌های دانشگاهی پژوهش‌محوری در دانشگاه فرهنگیان، استفاده از معلمان پژوهشگر برجسته در تیم‌های سیاست‌گذاری آموزش و پرورش را از عوامل سازمانی مؤثر بر توسعه فرهنگ پژوهش برشمردند. همچنین در مصاحبه‌هایشان از عدم اهمیت به پژوهش و پژوهشگر و عدم کاربست یافته‌های پژوهشی در سیاست‌های جامعه و همچنین عدم استفاده از نظرات پژوهشگران در تیم‌های سیاست‌گذاری سخن رانده‌اند.

از منظر مشارکت‌کنندگان، تجارب پژوهش‌های کلاسی معلمان می‌تواند در تدوین و تالیف کتب درسی مبتنی بر پژوهش و کاهش فاصله آموزش و پژوهش کمک شایانی کند. ساختار سازمانی و فناوری از دیگر عوامل سازمانی مؤثر بر توسعه یا عدم توسعه فرهنگ پژوهش است و به مؤلفه‌هایی چون عدم وجود تفکر پژوهشی در سازمان آموزش و پرورش، عدم انتصاب مدیران بر اساس شایسته‌سالاری پژوهشی و عدم آشنایی بسیاری از منتصب شدگان با پژوهش و در نتیجه تاثیر منفی آن بر انگیزش کارکنان در انجام فعالیت‌های تحقیقاتی، کم‌رنگ بودن جایگاه امور پژوهشی در ارتقای شغلی و ارزشیابی عملکرد معلمان، وجود قوانین دست و پا گیر در فرآیند انجام پژوهش و عدم احتساب امتیازات پژوهشی در مسیر شغلی کارکنان، عدم وجود بانک‌های اطلاعاتی و نرم‌افزارهای مناسب در مدرسه، اشاره نموده‌اند. وجود امکانات آزمایشگاهی، سخت‌افزاری و نرم‌افزاری لازم و همچنین بیش از لزوم وجود این امکانات، برخورداری و غلبه تفکر پژوهش ناشی از دیدگاه مدیران می‌تواند بر انگیزش انجام فعالیت‌های پژوهشی کارکنان و افزایش مهارت‌های دست‌ورزی دانش‌آموزان تاثیر بگذارد.

جدول ۷- تحلیل مضامین پایه عوامل فراسازمانی استخراج شده از مصاحبه با صاحب‌نظران

ردیف	پاره‌گفتارها	مضامین پایه	مضمون سازمان دهنده
۱	فاصله حرف تا عمل اهمیت به فرهنگ پژوهش در اسناد فرادستی زیاد است. (کد ۷)	اسناد بالادستی	عوامل فراسازمانی
۲	در اهداف برنامه ششم توسعه پنج ساله در مورد آموزش و پرورش چندان جایگاهی برای فرهنگ پژوهش در نظر گرفته نشده است. (کد ۱۴)		
۳	در اهداف سیاست‌های کلان تحول آموزش به رویکرد پژوهش محوری اهمیت داده نشده است. (کد ۶)		
۴	برای حل برخی مسائل کلاسی به دلیل اعمال فشار برخی گروه‌ها نمی‌توان کار پژوهشی انجام داد. (کد ۳)	عوامل سیاسی	
۵	در انتصاب مدیران رابطه‌گرایی بر شایسته‌سالاری غالب است. (کد ۱۳)		
۶	گزینش و استخدام معلمان بر اساس شایستگی‌های علمی و پژوهشی صورت نمی‌گیرد. (کد ۵)		
۷	اعمال فیلترینگ انجام پژوهش مسائل کلاسی را غیرممکن می‌سازد. (کد ۱۴)		
۸	پژوهش نیازمند آزادی بیان و پس از بیان پژوهشگر است. (کد ۴)	عوامل حقوقی	
۹	پژوهش در محیط آموزشی از نظر خانواده‌ها و جامعه ارزش واقعی خود را پیدا نکرده است. (کد ۶)		
۱۰	پیش‌نیاز انجام برخی عناوین پژوهشی در آموزش و پرورش برخورداری از امنیت شعلی است. (کد ۹)		
۱۱	مالکیت معنوی معلمان پژوهشگر باید حفظ و ارزشمند تلقی شود. (کد ۱۰)		
۱۲	برخی پژوهش‌های کلاسی نیاز به امکانات و تجهیزات و بالطبع هزینه دارد. (کد ۱۱)	عوامل اقتصادی	
۱۳	سرانه پژوهشی به مدارس پرداخت شود. (کد ۴)		
۱۴	بسیاری از معلمان پژوهشگر هزینه‌های روند کار پژوهشی را خود پرداخت می‌کنند. (کد ۱۱)		
۱۵	به معلمان پژوهشگر حق‌الزحمه یا پاداش پرداخت نمی‌شود. (کد ۲)		

عوامل فراسازمانی

تعریف پژوهش و جایگاه آن در اسناد فرادستی به ویژه سند تحول بنیادین، معلمان را برآن داشته تا مفهوم پژوهش را در این سند به چالش کشیده و از آن به معنای تعریفی آرمانی و دور از واقعیت بنگرند. از دیدگاه مشارکت‌کنندگان، در اسناد بالادستی به ویژه سند تحول بنیادین بارها به پژوهش اشاره شده اما در عمل راهکاری برای انجام فعالیتهای تحقیقاتی در نظر گرفته نشده است. توسعه فرهنگ پژوهش در آموزش و پرورش نیازمند اعتلای بینش پژوهشی و کاهش فاصله حرف تا عمل در مدارس است. علاوه بر ذکر مفهوم و جایگاه پژوهش در اسناد بالادستی، برخی نیز

به مسائل اقتصادی به خصوص ابعاد مالی و اعتباراتی، مؤلفه‌های سیاسی و حقوقی اشاره کردند. عوامل سیاسی چون اعمال نظرات گروه‌های فشار بر روند آموزش کلاسی، نبود آزادی در بیان و آزادی پس از بیان علمی، رابطه‌گرایی در انتصاب مدیران، تقدم رابطه بر ضابطه در پذیرش طرح‌های پژوهشی و فیلترینگ برخی سایت‌های مربوط به کلیدواژه‌های عنوان پژوهشی و همچنین عدم احساس امنیت شغلی، عدم پذیرش جایگاه پژوهش از نگاه خانواده‌ها و عدم پای‌بندی به مالکیت معنوی از جمله مسائلی بود که اکثر مشارکت‌کنندگان به آن اشاره کرده بودند.

پژوهش واقعی برخاسته از مسائل موجود در محیط و جامعه است و باید فارغ از هر گونه عقاید و پنهانکاری و ترس و رعب از احساس عدم امنیت شغلی و حیاتی صورت گیرد. (Zaghi, 2017) در مطالعه‌ای با عنوان «آسیب‌شناسی فرهنگ پژوهش در مقطع ابتدایی» تقیه و پنهان‌کاری صاحبان فکر و اندیشه در بیان افکار، آرا و عقاید خویش را که خود متأثر از سیطره فضای ترس و ارباب و عدم تحمل افکار دگراندیشان در نظام سیاسی ایران در طول تاریخ است، از موانع توسعه فرهنگ پژوهش می‌داند.

جدول ۸- تحلیل مضامین پایه عوامل برنامه‌ای استخراج شده از مصاحبه با صاحب‌نظران

ردیف	پاره‌گفتارها	مضامین پایه	مضمون سازمان دهنده
۱	در برنامه هفتگی مدارس، ساعت مطالعه و پژوهش وجود ندارد. (کد ۵)	برنامه درسی مدارس	عوامل برنامه‌ای
۲	برخی آزمون‌های کلاسی با رویکرد پژوهشی و مهارت‌های دست‌ورزی و عملی انجام شود. (کد ۶)		
۳	فاصله آموزش و پژوهش در برنامه‌ها و محتواهای کتب درسی زیاد است. (کد ۱۲)		
۴	پژوهش‌های کاربردی جایگزین پژوهش‌های بنیادی کتب درسی شود. (کد ۱۰)		
۵	یافته‌های پژوهشی در محتوا و برنامه‌ریزی‌های درسی لحاظ شود. (کد ۷)		
۶	فعالیت‌های پژوهشی در محتوای کتب درسی کمرنگ است. (کد ۴)		
۷	برخی مهارت‌های پژوهشی در دوره‌های ابتدایی ایجاد و به صورت پلکانی در دوره‌های بعدی آموزش تقویت شود. (کد ۱)		
۸	واحدهای درسی با رویکرد پژوهش‌محوری در دانشگاه فرهنگیان افزایش یابد. (کد ۹)	برنامه درسی تربیت معلم	
۹	کتب درسی تعلیم و تربیت رویکرد پژوهش‌محوری داشته باشد. (کد ۹)		
۱۰	کارورزی دانشجو معلمان در مدارس تجربی اجرا گردد. (کد ۸)		
۱۱	فعالیت‌های پژوهشی در کارورزی دانشجو معلمان اجرا گردد. (کد ۸)	برنامه توانمندسازی معلمان	
۱۲	کارگاه‌های توانمندسازی فعالیت‌های پژوهشی برای معلمان برگزار گردد. (کد ۳)		
۱۳	همایش‌های فصلی علمی- پژوهشی ویژه معلمان برگزار گردد. (کد ۸)		
۱۴	کارگروه‌های دانش‌افزایی و مهارت‌پروری پژوهشی ویژه معلمان برگزار و پلکانی در سطوح تکمیلی اجرا گردد. (کد ۲)		
۱۵	هر مدرسه‌ای از یک رابط پژوهشی توانمند برخوردار باشد. (کد ۱)		

عوامل برنامه‌ای

از دیگر عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگ پژوهش از دیدگاه مشارکت‌کنندگان پژوهش حاضر، عوامل برنامه‌ای است. برآیند نظرات آنان نشان از عدم برنامه‌ریزی مناسب در تدوین و تالیف کتب درسی و خالی بودن جایگاه پژوهش و عدم اختصاص ساعت کلاسی ویژه مطالعه و تحقیق و همچنین نیاز به توانمندسازی و ارتقای دانش پژوهی معلمان دارد. تغییر برنامه‌ریزی درسی و بروز کردن محتوای کتب درسی از رویکرد آموزش محوری به سمت رویکرد پژوهش محوری از الزامات نظام آموزشی کشور است. گنجاندن اطلاعات متعدد در کتابهای درسی، رویکرد حافظه‌پروری، یادگیری سطحی، محتوای غیر فعال، عدم توجه به کاربردی بودن مطالب کتب درسی همواره از مسائل عمده در نظام آموزش و پرورش کشور ما بوده است (Aminoon & Sharifipoor, 2016). از دیرباز، مراکز تربیت معلم محوری‌ترین پایگاه در امر آموزش و توانمندسازی معلمان و کارکنان وزارت آموزش و پرورش بوده‌اند. توسعه مهارت‌های حرفه‌ای و توانمندی‌های علمی و تربیتی معلمان متناسب با نیاز آموزش و پرورش جزو سیاست‌های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش است. دانشگاه فرهنگیان، که نهاد کلیدی تربیت معلم است، مدت کوتاهی است که از فرایند تغییر و تحول مراکز تربیت معلم ایجاد شده که توسعه زمینه پژوهندگی و تقویت روحیه پژوهشی و گسترش دانش، بینش و مهارت‌های منابع انسانی و رصد کردن تحولات نظام‌های تربیت معلم و تحولات علمی در حوزه علوم تربیتی و آموزش و پرورش یکی از اهداف آن است (Hosseini, 2020). آموزش و پرورش به خاطر اینکه با انسان سروکار دارد، از مهم‌ترین حوزه‌هایی است که پژوهش در آن ضروری است. به دلیل پیچیده بودن مسائل مربوط به اندیشه انسان، پژوهش در این زمینه دارای پیچیدگی‌های خاصی است و دقت زیادی را می‌طلبد. از اینرو، برای ارتقای کیفیت تعلیم و تربیت و اثربخشی آموزشی باید مهارت‌ها و توانمندی‌های لازم در معلمان تقویت شود. توانمندسازی مؤثر، نگرش‌ها و مهارت‌های شغلی معلمان را ارتقا می‌دهد تا آنها به طور منظم یادگیری دانش‌آموزان را بهبود بخشند و در نهایت تغییر مؤثری در کلاس درس ایجاد شود.

جدول ۹- تحلیل مضامین پایه عوامل اطلاعاتی استخراج شده از مصاحبه با صاحب‌نظران

ردیف	پاره‌گفتارها	مضامین پایه	مضمون سازمان دهنده
۱	در برخی مناطق پژوهشکده‌های ویژه فعالیت‌های پژوهشی مدارس وجود ندارد. (کد ۷)	پایگاه علمی-پژوهشی	عوامل اطلاعاتی
۲	فعالیت‌ها و ارتباط معلمان با پژوهشکده‌های معلم توسعه یابد. (کد ۳)		
۳	پژوهشکده‌های معلم با آموزش عالی ارتباط برقرار کنند و از اساتید بهره ببرند. (کد ۹)	ارتباطات	
۴	نقش رسانه‌های ملی در آگاه‌سازی جامعه و توسعه فرهنگ پژوهش مدارس اهمیت خاصی دارد. (کد ۶)		
۵	ارتباط پژوهشکده‌های دانش‌آموزی با پژوهشکده‌های معلم قوی‌تر و پررنگ‌تر شود. (کد ۱۲)		

عوامل اطلاعاتی

ارتباطات و وجود و پیوند مدارس با مراکز علمی پژوهشی تحت عنوان عوامل اطلاعاتی آخرین عامل تاثیرگذار بر توسعه فرهنگ پژوهش از منظر مشارکت کنندگان بود. رشد و توسعه اهداف آموزش و پژوهش در عصر اطلاعات بدون به کارگیری فناوری‌های نو امکان‌پذیر نیست. در حقیقت رشد و گسترش فناوری در حوزه ارتباطات و اطلاعات در سال‌های اخیر، موجب کاهش فاصله میان جوامع بشری، ارتقای کارایی و بهره‌وری، بالا رفتن سطح آموزش و افزایش سرعت مبادلاتی داده‌ها شده و روند ارتقای کیفیت آموزش و پژوهش گشته و تولید علم را شتاب بخشیده است. در دیدگاه نو، فناوری اطلاعات، ابزار رشد و توسعه جامعه محسوب می‌شود. کشورهایی که از نظر علمی وضعیت مطلوبی دارند دارای زیر ساخت‌های مناسب فناوری اطلاعات و ارتباطات هستند (Ahmadiasl, 2017).

(Hazrati, 2016) ضعف نظام اطلاع‌رسانی، (Afshari & Mohamadzadeh, 2011) عدم ترویج فرهنگ پژوهش ناشی از فقدان فضای ارتباطی مناسب و (Makhzan, 2011) ضعف کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی را از موانع توسعه فرهنگ پژوهش عنوان کرده‌اند. بیشتر مشارکت‌کنندگان از ضعف اطلاع‌رسانی رسانه‌ها (صوتی و تصویری و مطبوعات) و ضعف مطالب پژوهشی کتب درسی در معرفی مشاهیر و بزرگان علم و ادب و همچنین نخبگان و رتبه‌داران مسابقات و جشنواره‌های علمی برخاسته از مدارس سخن گفته و خواستار توجه ویژه نظام اطلاع‌رسانی کشور به موضوع توسعه فرهنگ پژوهش شده‌اند.

نتیجه‌گیری

امروزه توسعه و رشد، یکی از مهم‌ترین مباحثی است که توجه کشورهای در حال توسعه را به خود معطوف داشته است. پژوهش و نوآوری در جامعه‌ای توسعه پیدا می‌کند که نظام آموزشی و فرهنگی، زمینه و بستر مناسب را برای آن تدارک ببیند. آموزش و پرورش، زیرساخت و الگوی توسعه هر جامعه‌ای را شکل می‌دهد و در همه ابعاد از نقشی حیاتی و ظریف برخوردار است. مدارس و معلمان در این میان دارای وظیفه بسیار مهم و حساسی هستند که می‌توانند علاوه بر فعالیت‌های تحقیقاتی روح و انگیزه تحقیق و روش‌های درست پژوهش را در بین دانش‌آموزان در پایه‌های مختلف تحصیلی نهادینه کنند. در این میان، معلمان، نخستین مشعل‌داران پیشرفت فکری دانش‌آموزان هستند. آنان به دانش‌آموزان می‌آموزند که چگونه علمی فکر کنند. چگونه منطقی ببینند، چگونه مشاهده کنند و چگونه مشاهدات خود را منظم نمایند، چگونه حدس بزنند و ... معلمان باید بتوانند فعالیت‌های علمی دانش‌آموزان را برنامه‌ریزی و هدایت و روحیه تعاون و هم‌فکری را در آنها تقویت کنند. برای نیل به این مهم، معلمان باید خود پژوهشگر باشند و با جان و دل با دانش‌آموزان مشارکت و همکاری داشته باشند.

نتایج پژوهش نشان می‌دهد که معلمان به یادگیری و ارتقای دانش مورد نیاز پژوهش علاقه داشته و انگیزه و اشتیاق کافی برای انجام فعالیت‌های پژوهشی را در خود احساس می‌کنند. به ارزش کار پژوهشی باور داشته و تمایل به تغییر فرآیند یاددهی-یادگیری از رویکرد آموزش محوری به پژوهش محوری را در مصاحبه‌های خود اذعان داشته‌اند. اما عواملی چون عدم آگاهی و نداشتن تخصص کافی و لازم در خصوص انجام فعالیت‌های پژوهشی و همچنین محتوای حافظه‌محوری کتب درسی، فاصله عمیق میان آموزش و پژوهش و عدم برخورداری ساعت خاص مطالعه و انجام فعالیت‌های پژوهشی در برنامه درسی از عوامل بازدارنده و چالش‌های ترویج فعالیت‌های پژوهشی در معلمان است. یکی از راهکارهای غلبه بر چنین چالش‌هایی توسعه فردی است که با خودبالندگی اتفاق می‌افتد. خودبالندگی به وسیله فرد آغاز می‌شود. گرچه، خودبالندگی به عنوان فرایندی که افراد مسئولیت اولیه برای تجارب یادگیری خود را بر عهده می‌گیرند، معنی شده‌است، اما خودبالندگی موفق، اغلب به تلاش فرد بستگی دارد (Key-Roberts, Halpin & Brunner, 2012). نتایج مطالعات (Saedi, 2019)، (Köksal, & Razi, 2011) و (Slade & et al, 2018) با یافته‌های پژوهش حاضر همسوست. از دیگر راهکارهای برون رفت از چنین معضلی، توانمندسازی معلمان با آموزش پلکانی و برگزاری همایش‌های علمی پژوهشی و همچنین به کارگیری رابطان پژوهشی مجرب در مدارس است. چرا که پژوهش خود نیازمند آموزش است. میان دو مقوله توانمندسازی و توسعه پژوهش ارتباطی دو سویه و تنگاتنگ برقرار است که ضعف و قوت یکدیگر را تشدید می‌کنند. نتایج تحقیقات زینال‌پور (۱۳۹۴)، (Saedi, 2019)، (Zarei, 2019)، (Nalla & Nalla, 2017) و (Slade et al, 2018) حاکی از همسویی با یافته‌های پژوهش حاضر و نشان از تاثیر توانمندسازی معلمان بر رشد و توسعه پژوهش دارد. (Froozesh & Pezhman, 2018) در مطالعه خود نشان دادند که استمرار فعالیت‌های پژوهشی باعث توانمندسازی حرفه‌ای معلمان در انجام فعالیت‌های پژوهشی شده است.

همچنین یافته‌های پژوهش نشان داد برنامه درسی مدارس بر گسترش فرهنگ پژوهش تاثیر دارد. نتایج پژوهش‌های (Hazrati & et al, 2020)، (Sabirova & Zakirova, 2015) و (Sirila, P., 2019) با یافته‌های پژوهش حاضر همسوست. هدف اصلی معلمان پژوهشگر، بهبود وضعیت نامطلوب موجود و بهسازی آموزش بر پایه پژوهش و یادگیری عمیق و ماندگار و کاربردی است. به باور (Bruner, 2022)، فرآیند یاددهی-یادگیری باید به گونه‌ای باشد که به جای انتقال اطلاعات، موقعیت‌های کشف اطلاعات به واسطه تفکر در کلاس ایجاد گردد. در واقع باید دانش-آموزان را در موقعیت‌هایی قرار دهیم که خود دست به کشف اطلاعات بزنند. همچنین، محتوای درسی و ارزشیابی باید به گونه‌ای تدوین شود که دانش‌آموزان نسبت به تفکر علمی احساس تعهد داشته باشند و دست یافتن به روحیه پژوهشی برای آنها میسر شود (Daryapour et al, 2020). (Dewey, 1950) نیز بر پرورش مهارت حل مساله در کلاس تاکید دارد. گنجاندن اطلاعات متعدد،

محتوای درسی غیرفعال و عدم توجه با کاربردی بودن مطالب آموزشی در کتب درسی و توجه بیش از حد به رویکرد حافظه پروری و کسب نمره از مسائل عمده در نظام آموزش و پرورش کشور ما بوده است. برنامه درسی مدارس نیاز مبرم به تغییر و حرکت به سمت و سوی رویکرد پژوهش محوری دارد (Aminoon & Sharifipoor, 2016). برای نیل به هدف توسعه فرهنگ پژوهش در مدارس به نظر می‌رسد که ابتدا باید در نگرش آموزش و پرورش تغییراتی حاصل گردد.

برخورداری از آزادی بیان در انجام امور پژوهشی محیط آموزشی از دیگر یافته‌های پژوهش حاضر است. جان دیوئی فیلسوف پراگماتیست آزادی مثبت را از آزادی منفی تمیز می‌دهد و آزادی مثبت را برتر می‌شمارد. معنای آزادی منفی این است که فرد بتواند آنچه را می‌خواهد انجام دهد اما آزادی مثبت وقتی تحقق می‌یابد که فرد بتواند توانائی‌های بالقوه خود را توسعه و کمال بخشد. آزادی بیان را باید آزادی مثبت به شمار آورد زیرا بدون آن انسان نمی‌تواند ذهن خود را پرورش دهد (Mohamadtaheri, 2016). بدیهی است که پایه و اساس هر اندیشه‌ای در آموزش و پرورش بستگی به حمایت دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت آن کشور دارد. Vahdati, Mazloomi, Salimi & (Eghbal, 2014)، سیاست‌های نامناسب حاکم بر نظام آموزشی و میزان اندک توجه آموزش و پرورش در ترویج پژوهش در مدارس را از موانع توسعه فرهنگ پژوهش عنوان کرده‌اند. یافته‌های مطالعات (Joram et al, 2020) نشان می‌دهد که آزادی عمل پژوهشگر یکی از شروط ایجاد و توسعه فرهنگ پژوهش بوده و (Zaghi, 2017) در پژوهش خود نیز پنهان‌کاری صاحبان اندیشه در بیان افکار و عقاید خویش را از موانع توسعه فرهنگ پژوهش برشمرده است. فضای آموزشی باید باز، آزاد و انسانی باشد. به گونه‌ای که افراد آزادی عمل داشته باشند تا هر شیوه‌ی یادگیری را که مایل‌اند انتخاب نمایند. یکی از شرایط مهم آموزش، ایجاد فضای آزاد یادگیری و تشویق یادگیرندگان به اظهار عقاید و اندیشه‌های خود و همچنین تشویق آن‌ها به استفاده از روش‌های اکتشافی و ابداعی یادگیری است.

با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر، پیشنهاد می‌گردد برای ارتقای کیفیت تعلیم و تربیت و اثربخشی آموزشی باید مهارت‌ها و توانمندی‌های لازم در معلمان تقویت شود. این امر، مجهز کردن معلمان به بینش علمی و اجرای پژوهش است تا تولید اندیشه کنند و از آن در جهت بهبود وضع کلاس درس و مدرسه بهره لازم را ببرند. چنانچه آموزش و پرورش قصد توسعه فرهنگ پژوهش در مدارس را دارد باید این فرهنگ را در دوره ابتدایی ایجاد نموده و در دوره‌های تحصیلی بالاتر آن را بسط و گسترش دهد. متأسفانه در دوره ابتدایی جایگاه پژوهش خالی بوده و در کتب درسی مجال برای پرداختن به آن پیش‌بینی نشده است. آموزش و پرورش در اولین گام باید تغییراتی را در کتب درسی اعمال نماید تا از این طریق حس کنجکاوی دانش‌آموزان ارضا شود. در برنامه درسی باید جایی برای پژوهش در نظر گرفته شود. تنها بر محفوظات تکیه نشود و درصدی نیز به فعالیت‌های

علمی آنان اختصاص یابد. محتوای کتاب‌های درسی دانش‌آموز را به پرسش‌گری، کنجکاوی و فعالیت علمی خارج از کلاس سوق دهد و نظام آموزشی از حافظه‌پروری به مسئله محوری گرایش یابد. آموزش و پرورش باید از نظامی پویا برخوردار باشد. به عبارت دیگر، علم و پژوهش در آن نهادینه شده و معلم و دانش‌آموز پژوهنده جایگاه و موقعیت واقعی خود را در نظام آموزشی باز یابد. پژوهش حاضر با محدودیت‌هایی همراه بود که می‌تواند در تعمیم پذیری یافته‌های پژوهش تاثیرگذار باشد. به دلیل محدودیت‌های زمان و مکان و صدور مجوزهای لازم، پژوهش حاضر فقط در نواحی چهارگانه آموزش و پرورش شهرستان شیراز و برخی اساتید دانشگاه شیراز و مرودشت که در حوزه آموزش و پرورش فعالیت داشتند، انجام شد. طبیعی است که افزایش نمونه منجر به نتایج دقیق‌تری خواهد شد. همچنین داده‌های این پژوهش از طریق مصاحبه با معلمان با استفاده از پرسش‌های باز و گسترده جمع‌آوری شد. ماهیت عمومی مصاحبه‌ها می‌توانست بر افرادی تأثیر بگذارد که تصمیم به شرکت در این مطالعه گرفته‌اند و باعث می‌شد برخی از معلمان از صحبت کردن در مورد تجربیات خود امتناع کنند. این امر به نوبه خود می‌توانست تعداد و انواع ایده‌هایی را که معلمان برای به اشتراک گذاشتن در طول مصاحبه انتخاب می‌کنند کاهش دهد.

تعارض منافع

مقاله حاضر فاقد تعارض منافع بوده و پیش از این در هیچ نشریه‌ای اعم از داخلی و خارجی چاپ نشده است. این مقاله جهت بررسی و چاپ صرفاً به فصلنامه تدریس پژوهی ارسال شده است.

حامی مالی

کلیه هزینه‌های پژوهش حاضر توسط نویسندگان مقاله تامین شده است.

References

- Afshari, M., & Mohamadzade, A. (2011). "Study of Research Culture Challenges in Iran. Second National Conference on Research and Technology Management, Tehran". [in Persian].
- Ahmadiasl, F., Abbasi, J., & Khalifehzadeh, M. (2017). "Investigating the barriers and challenges of research in the field of educational sciences. The first international conference and the third national conference on management research and humanities, University of Tehran". [in Persian].
- Aminoon. E., & Sharifipoor, Z. (2016). The need to review textbooks and content analysis in the Iranian education system, *the Second International Conference on Management and Humanities*. [in Persian].
- Bruner, J. S. (2009). *The process of education*. Harvard university press.

Daryapour, E., Dortaj, F., Abbaspour, A., Sadipour, E., & Delavar, A. (2020). "Effective factors on developing research culture in elementary education: study with the phenomenology approach". *Journal of school psychology*, Vol.9, No.1/229-239. [in Persian].

Dewey, J., Evers, A., & Schuchardt, A. (2022). Students' Experiences and Perceptions of the Scientific Research Culture after Participating in Different Course-Based Undergraduate Research Experience Models. *CBE—Life Sciences Education*, 21(2), ar36.

Fazlollahi Ghomshi, S., Norouzi, A., & Malaki Tavana, M. (2014). *Research Barries for Educators*. Research in curriculum planning, 9(2), p 108-122. [in Persian].

Froozesh, Z., & Pezhman, E. (2018). Investigating the Role of Research in Promotion and Professional Development of Teacher. *National Conference on New findings in the field of learning and learning, Hormozgan, Iran*. [in Persian].

Gelaidan, H. M., Al-Swidi, A., & Mabkhot, H. A. (2018). Employee Readiness for Change in Public Higher Education Institutions: Examining the Joint Effect of Leadership Behavior and Emotional Intelligence. *International Journal of Public Administration*, 41(2), 150-158.

Hajir, M. (2017). Understanding of Research Culture Levels: A Review of Literature [Electronic resource]. URL: https://www.academia.edu/5065971/Understand-ing_of_Research_Culture_Levels_A_Review_of_Literature (date of access: 05.09. 2017).

Hazrati, A. (2016). Analysis of Barriers and Strategies for the Development of Research Culture in Iranian Education, *International Conference on Innovation and Research in Humanities, Management and Islamic Education, Qom*. [in Persian].

Hosseini, R. (2020). Designing a Framework for the Development of Research Culture in the Campuses of Farhangian University. *Educational Measurement And Evaluation Studies*, 10(31), 35-62. [in Persian].

Jalal, S., Amin, M., & Amin, H. (2022). Research Culture Prevailing in Public Sector Universities of Punjab: A Qualitative Perspective. *Research Journal of Social Sciences and Economics Review*, 3(1), 57-63.

Joram, E., Gabriele, A. J., & Walton, K. (2020). What influences teachers' "buy-in" of research? Teachers' beliefs about the applicability of educational research to their practice. *Teaching and Teacher Education*, 88, 102980.

Key-Roberts, M., Halpin, S., & Brunner, J. M. (2012). Leader identity, individual differences, and leader self-development. Army Research Inst For The Behavioral And Social Sciences Fort Belvoir Va.

Köksal, D., & Razi, S. (2011). "An Investigation into ELT Professionals' Research Culture in Turkey". *Education & Science/Egitim ve Bilim*, 36(162).

Makhzan, B. (2011). Pathology of research culture in primary schools based on the three-pronged model. *The Second International Conference on Challenges and Solutions Management, Shiraz*. [in Persian].

Mohamadi, Sh. (2013). The status of research in the postgraduate course is a reflection on its progress from the perspective of professors at the University of Kurdistan. *International Conference on Graduate Development*. [in Persian].

Mohamadtaheri, M. (2016). The enjoyment of freedom of expression by society and its effects on the promotion of social progress. *Congress of Pioneers of Progress Conference*. [in Persian].

Nalla, D., & Nalla, S. (2016, October). Research culture in engineering faculty: Its effect on the attainment of graduate attributes. *In 2016 IEEE Frontiers in Education Conference (FIE) (1-7)*. IEEE.

Puplampu, B. B. (2021). "Tackling the behavioural antecedents of knowledge production: research culture, behavioural intentionality and proactive agenda setting by scholars in Africa". *Journal of the British Academy*, 9(s1), 183-213.

Raza, T., Chaudhry, M. A., Ali, H. A. R., Amin, B., & Rafeeq, S. (2022). "Individual factors influencing research culture among faculty of Combined Military Hospital Lahore Medical College, Lahore, Pakistan". *Rawal Medical Journal*, 47(1), 191-191.

Rezvaninasab, S., Bahadoree, A., & Ganjeh, S.A. (2016). Explain why and how the research system of student in Farhangian University educators with education. *The second national teacher training conference, Farhangiyān University, Isfahan*. <https://civilica.com/doc/483518/>. [in Persian].

Riedel, C., Geßner, H., Seegebrecht, A., Ayon, S. I., Chowdhury, S. H., Engbert, R., & Lucke, U. (2022). Including Data Management in Research Culture Increases the Reproducibility of Scientific Results (No. 8519). EasyChair.

Sabirova, E. G., & Zakirova, V. G. (2015). "Formation of Pupils' Research Skills in Informational and Educational Environment of Elementary School". *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 191, 1139-1142.

Saedi, Z. (2019). "Identifying and analyzing the factors of refusal and the conditions for the possibility of action research by primary school teachers in Tehran". Master Thesis. Department of Educational Management, Allameh Tabatabai University, Faculty of Psychiatry and Educational Sciences. [in Persian].

Salighedar, L., & Fatemi, Z. (2018). Takeing a look at paving the way for learning in education beyond learning content. *Journal of Educational Technology Development*, 33. [in Persian].

Scherrer, J. (2019). "The Importance of Support Staff to Research Capacity. Family medicine", 51(7), 618-619.

Shakibayi, Z., Ghoorchian, N., & Khalkhali, A. (2009). Providing a model for establishing a research university in the Iranian higher education system. *Quarterly Journal of Educational Leadership and Management*.3.(3), 69-83. [in Persian].

Sirila, P., & Dansirisuk, W. (2019). "The Effectiveness Of Chanta Education To Enhance The Computational Thinking And Team Work Skill In Chanta Education Subject For Grade 3 Students at Srinakharinwirot University: Prasarnmit Demonstration School (Elementary) (Doctoral dissertation, Srinakharinwirot University)".

Slade, S. C., Philip, K., & Morris, M. E. (2018). Frameworks for embedding a research culture in allied health practice: a rapid review. *Health research policy and systems*, 16(1), 1-15.

Vahdati M., Mazloomi SS., Salimi T., Eghbal A., A survey on educational research barriers in Shahid Sadoughi University of Medical Sciences in 2014. *Journal of Medical Education and Development*. 2014; 9(2): 33-40. [in Persian].

Willson, R. (2019). Transitions theory and liminality in information behaviour research: Applying new theories to examine the transition to early career academic. *Journal of Documentation*, 75(4), 838-856.

Zaghi, R. (2017). "Pathology of Research Culture in Elementary School, Second National Conference on New Approaches in Education and Research, Mahmoudabad". [in Persian].

Zarei, M. (2019). "Investigating the obstacles to the development of the teacher-researcher program in primary schools in Tehran". Thesis of Bachelor of Educational Management, Shahid Rajaei Faculty. [in Persian].